

Državna matura iz perspektive sindikalista

Prof. Branimir Mihalinec
Predsjednik Nezavisnog sindikata zaposlenih u srednjim školama Hrvatske

Da li je matura ta koja će određivati živote drugih

Državnu maturu, projekt koji je započeo bivši ministar Primorac, smatram najozbiljnijim i najvrjednijim projektom ministarstva od osamostaljenja države. Shvaćam je kao proces, koji nakon svakog ciklusa mora biti podložan ozbiljnoj i detaljnoj analizi pa tako i promjenama. Pri tome treba analizirati uspjeh svake nove generacije učenika i usporediti ga s prethodnom generacijom.

Kako je državna matura i glavni filter za upis na visokoškolska učilišta, nužno je nakon prve godine studija napraviti analizu uspjeha studenata upisanih temeljem državne mature, u odnosu na prethodne generacije, koje su upisivane na temelju prijemnih ispita. Da bi se uopće moglo ozbiljno razgovarati o vrijednosti državne mature kao supstituta prijemnih ispita, takve analize potrebno je provesti i kroz nekoliko sljedećih godina.

Nema to nikakve veze sa znanstvenim pristupom koji bi trebao krasiti akademsku zajednicu. Bojim se da su tu prisutni neki drugi razlozi.

Iz tog razloga ne mogu se načuditi odluci Medicinskog fakulteta u Zagrebu, koji već nakon prvog semestra zaključuje kako su učenici upisani na taj fakultet temeljem državne mature mnogo slabiji od prethodnih generacija. Temeljem te „odokativne“ analize Medicinski fakultet u Zagrebu ubuduće neće više priznavati ispite državne mature za upis na fakultet, nego će provesti svoje prijemne ispite. Pritom se ne uvažava činjenica kako su ove godine Medicinski fakultet upisali najuspješniji učenici na državnoj maturi, kojima je studij medicine bio prvi odabir. Gotovo je smiješno obrazloženje kako će na posebnom prijemnom ispitu biti obuhvaćeno manje gradiva iz biologije, fizike i kemije te da će na taj način dobiti kvalitetnije kandidate. Nema to nikakve veze sa znanstvenim pristupom koji bi trebao krasiti akademsku zajednicu. Bojim se da su tu prisutni neki drugi razlozi.

Srećom, Medicinski fakultet za sada je usamljen.

Kako je to u drugim zemljama? U većini europskih zemalja rezultati državne mature ili nekog oblika jedinstvenoga

nacionalnog ispita, filter su za upis na fakultete. Većinom su to ispiti iz materinjeg jezika, matematike i stranog jezika. U nekim zemljama traže se i dodatni ispiti iz predmeta važnih za nastavak studija.

Rezultati nam mogu dati i prave informacije o kvaliteti odgojno-obrazovnog procesa u pojedinim školama, županijama, kao i na državnoj razini

Jednako tako i u SAD-u rezultat na SAT-testu, koji je ekvivalent našoj državnoj maturi, temelj je za upis na fakultete, kao i za dobivanje državne stipendije.

Iz tog razloga podržavam sve ostale visokoškolske ustanove koje će i dalje priznavati rezultate na državnoj maturi kao glavni filter za upis, a ujedno pozdravljam odluke onih koji će smanjiti i broj dodatnih predmeta. Smatram da je na državnoj maturi dovoljno polagati samo tri obavezna predmeta. Smatram da učenici koji su postigli izvrsne rezultate na državnoj maturi mogu uspješno nastaviti školovanje na bilo kojem studiju. To su učenici koji pokazuju da imaju radne navike, da se znaju pripremati za ispite te da mogu podnijeti pritisak, što smatram najvažnijim sposobnostima za uspješno studiranje.

Državna matura, kao oblik vanjskog vrjednovanja, istovremeno je izvanredan okvir za ujednačavanje kvalitete obrazovanja u Republici Hrvatskoj. Usporedba uspjeha na državnoj maturi s ocjenama iz istih predmeta tijekom srednjoškolskog obrazovanja, prvi su pravi pokazatelji prema kojima možemo pratiti ujednačenost kriterija ocjenjivanja. Rezultati nam mogu dati i prave informacije o kvaliteti odgojno-obrazovnog procesa u pojedinim školama, županijama, kao i na državnoj razini.

Iz tog bi razloga trebalo nastaviti i s vanjskim vrjednovanjem putem nacionalnih ispita iz svih predmeta i to na način da rezultat utječe na ocjenu iz predmeta. To bi uz državnu maturu umnogome pomoglo ujednačavanju kriterija te bi učenici, neovisno u kojem se dijelu Hrvatske školuju, imali približno iste uvjete. Vjerujem da to želimo svi. ■